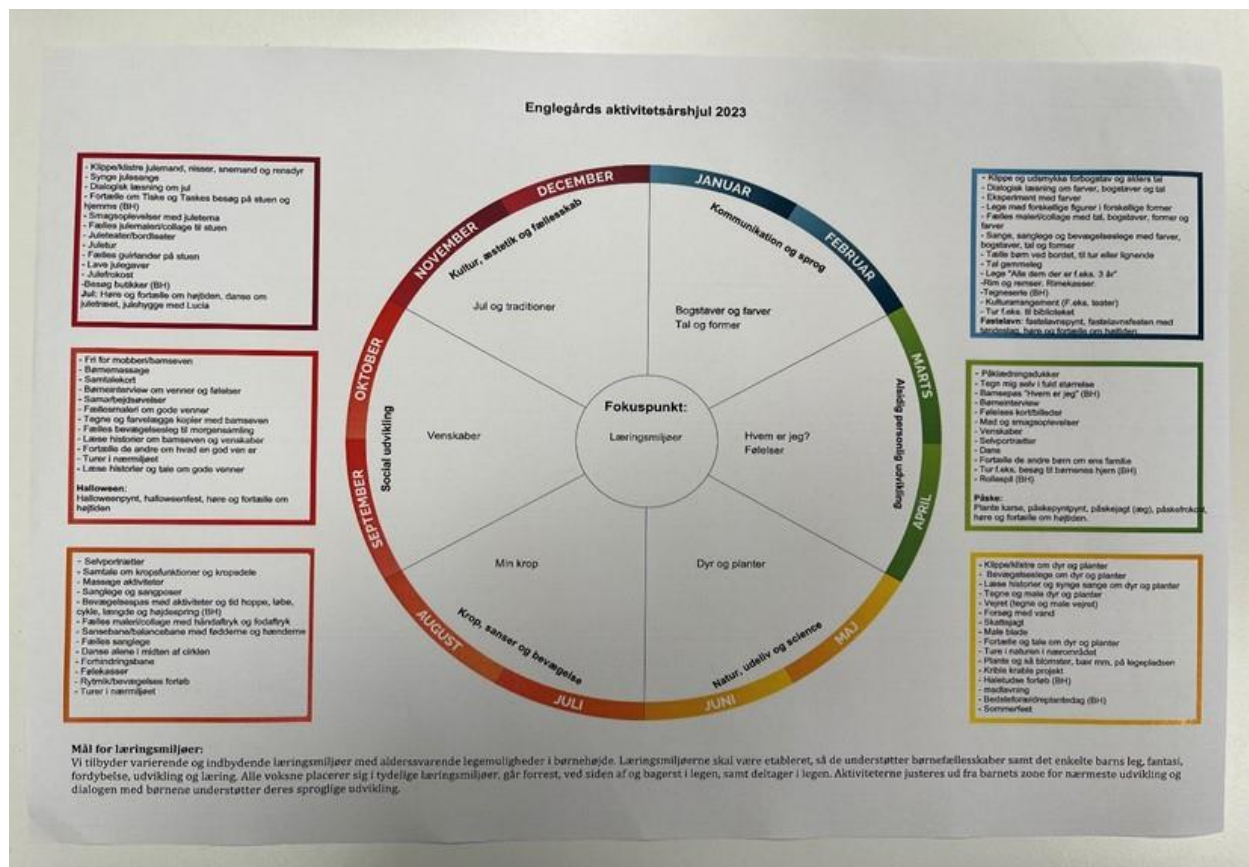

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan Børnehuset Englegård 2023

Om skabelonen

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og medarbejdere i dagtilbud.

Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte jeres skriftlige evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan. Den skal gennemføres mindst hvert andet år. Det er **ikke** et lovkrav, at I benytter denne skabelon.

Den lovgivningsmæssige ramme for udarbejdelse og evaluering af den lokale pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er udfoldet i Børne- og Undervisningsministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, 2018](#).

Vær opmærksom på:

- Den primære målgruppe for den skriftlige evaluering er jer selv og forældrene i jeres dagtilbud
- Det er et krav, at I reviderer jeres skriftlige læreplan på baggrund af evalueringen, hvis evalueringen skulle give anledning til ændringer eller justeringer.
- Fokus i evalueringen er på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes udbytte, dvs. hvorvidt og hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn.
- Evalueringen skal offentliggøres.

Denne skabelon indeholder alle de lovmæssige krav til evalueringen. Lovkravene finder I i de to midterste afsnit "Evaluering og dokumentation" og "Inddragelse af forældrebestyrelsen". Skabelonen indeholder desuden spørgsmål, som kan støtte jeres evalueringsproces samt jeres fremadrettede arbejde med løbende at revidere den skriftlige læreplan.

[Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#)

Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *delete*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Her kan I opliste, hvad I har haft særligt fokus på som en del af arbejdet med læreplanen, fx morgenstund, leg, social udvikling. I kan også indsætte billeder eller andet fra jeres arbejde.

I Englegård fungerer den pædagogiske læreplan som vores faglige ståsted. Årshjulet skaber struktur for, hvornår vi arbejder fokuseret med læreplanstemaerne i to måneder ad gangen, samt hvilke pædagogiske aktiviteter der er i fokus for hvert tema. Under hvert læreplanstema har vi i Englegård ”husets tema”, fx dyr og planter eller venskaber, som aktiviteterne er planlagt ud fra. Den faglige handleplan sætter retning for den pædagogiske udvikling og anvendes som styringsredskab i forhold til målsætning og proces omkring udviklingsarbejdet. I 2022/2023 har vi haft særligt fokus på:

Stuemødestruktur: At implementere en stuemødestruktur med ABC møder, hvor hvert møde på skift har et forskelligt fagligt fokus der sikrer A: planlægning af pædagogiske aktiviteter, B: drøftelser om børnenes trivsel, planlægge forældresamtaler, samt udarbejde/evaluere handleplaner og C: refleksion i forhold til den pædagogiske praksis. Det har ligeledes været et fokus at udarbejde mapper til stuemøder med relevant materiale. Derudover har der været fokus på at udarbejde og anvende fokus-ord i den pædagogiske praksis for at understøtte sprogarbejdet (med udgangspunkt i data fra sprogvurderinger).

Læringsmiljøer: At der ses tydelige og indbydende læringsmiljøer/legezoner, hvor der er gjort klar til leg, og hvor dette vedligeholdes i løbet af dagen. At der er tydelig rollefordeling blandt det pædagogiske personale, samt planlagte aktiviteter med udgangspunkt i periodens læreplanstema og ”husets tema”, i ydertieme. At børnehavebørnene inddrages systematisk i planlægning af pædagogiske aktiviteter.

Måltidskultur og pædagogik: At udvikle og praktisere en måltidspædagogik, hvor børn mødes med den samme tilgang på alle stuer, tilpasset det enkelte barns udviklingsniveau. Hvor børnene er aktivt deltagende, kender rutinerne, og har faste pladser under måltidet.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive jeres arbejde med at etablere en systematisk evalueringskultur. I kan fx beskrive, hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter, reflekterer over og evaluerer jeres pædagogiske praksis. I kan også beskrive, om I arbejder med særlige metoder, fx *Redskab til selvevaluering*, *Tegn på læring*, *Redskab til forankringsproces* eller om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med en særlig tilgang.

Vores evaluering af pædagogisk praksis finder sted i forskellige fora, primært stuemøder, personalemøder og udvalgsmøder (fx sprogudvalg). Evaluering af pædagogisk praksis på personalemøder foregår i gruppearbejde med refleksionsspørgsmål og opsamling i plenum. Englegård har udviklet sin egen refleksionsmetode i forbindelse med videofilm af pædagogisk praksis. Denne benyttes på C-stuemøder (refleksionsmøder).

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Her kan I **kort** skrive, hvordan I har grebet arbejdet an, fx om I har lavet workshop, gennemført konkrete evalueringer, haft oplæg fra interne eller eksterne. I kan også indsætte billeder eller lignende.

Som beskrevet er Englegårds arbejde med læreplanen for 2022/2023 styret af årshjulet og tre fokusområder.

Stuemødestruktur og materialemappe er primært etableret af pædagogisk leder. Sprogudvalget har udarbejdet fokus ord til hvert læreplanstema, og disse hænges op på stuerne.

I forhold til indretning af **læringsmiljøer** har leder og koordinator indkøbt materialer og gennemført proces med indretning i vuggestuen. Der er indført "læringsmiljø ansvarlig" i vuggestuen, som et dagligt ansvarsområde på hver stue. Der er også gennemført proces/workshop på personalemøde, hvor det pædagogiske personale har givet feedback/evalueret på den konkrete indretning på stuerne (i vuggestuen). Hvad fungerer godt? Hvad kunne blive bedre? Hvad skal der til for at det kommer til at ske?

Proces omkring **måltidskultur og pædagogik** er igangsat med hjælp fra ekstern konsulent fra Meyers Madhus. Børn og voksnes faste pladser under frokostmåltidet fremgår af oversigt med billeder ved hvert bord på alle stuer.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Her skriver I **kort**, hvilket område i jeres pædagogisk læringsmiljø I satte fokus på i evalueringen og hvorfor. Hvad var det I var nysgerrige på eller der udfordrede jer? Dette er trin 1 i evalueringscirklen.

Formålet med den valgte evaluering var, at blive klogere på i hvor høj grad vi er lykkedes med at implementere de tre indsatsområder fra den faglige handleplan, samt hvordan det har konkret betydning for børnene i praksis, i forhold til deres trivsel, læring og udvikling.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Her beskriver I **kort** den dokumentation af det pædagogiske læringsmiljø, I har indsamlet i forbindelse med evalueringen. Pædagogisk dokumentation kan bestå af en vifte af forskellige måder at beskrive børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse på, fx praksisfortællinger, fotos, observationer, videooptagelser, screeninger, relationsskemaer, børneinterviews, tegninger. Indsamling af pædagogisk dokumentation er trin 2 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Vores evaluering er primært baseret på personalets observationer og beskrivelser/fortællinger fra praksis om, hvordan de valgte tiltag indenfor vores fokusområder opleves at have skabt ændrede betingelser for børnene, eller for den samlede oplevelse af miljøet på stuen, fx under måltidet. To gange om året bliver der lavet trivselsvurderinger på alle børn. På baggrund af data herfra, laver vi handleplaner på børn som er i gul eller rød trivsel.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Her skriver I **kort** resultaterne af jeres analyse, fx hvordan den indsamlede dokumentation gjorde jer klogere på det, I var blevet nysgerrige på? Hvad var jeres vurdering af det pædagogiske læringsmiljøes betydning for børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse? Dette er første del af trin 3 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet resultaterne på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

De følgende udsagn er pointer der var gennemgående, da vi evaluerede og reflekterede i grupper på et personalemøde:

Stuemødestruktur:

”Strukturen fungerer godt, stuemødemappen bruges. Leder deltagelse er godt og understøtter strukturen. Handleplaner bliver udarbejdet på børn, som er i gul/rød trivsel, men der mangler overblik over stuens forskellige handleplaner, og status på disse i forhold til fx evaluering. Det er urealistisk at udarbejde

handleplaner indenfor 14 dage efter TOPI. Der er brug for en overvægt af B-møder i forhold til at imødekomme behovet for drøftelser om børns trivsel.”

”Fokus-ordene hænger på alle stuer, kommer med hjem til børn med sproglige udfordringer i børnehaven – de skal også med hjem i vuggestuen. Fokus-ordene bliver brugt til samling og til måltidet. Børnene lægger mærke til det, når der kommer nye fokus-ord, og viser interesse i at lære ordene. Fokus-ordenes billeder skal have tekst under (litteracy).”

Læringsmiljøer:

”Der bliver gjort klar til leg om morgenen og det fungerer godt. Betydningen for børn ses i, at de ved, hvor de kan finde tingene, de vil lege med. I børnehaven har de synlige læringsmiljøer medvirket til, at børnene selv etablerer miljøerne, fx når de kommer tilbage på stuen efter at have været på legepladsen (hvor alt er ryddet op). Det skaber sammenhæng for børnene og styrker deres muligheder for deltagelse og selvhjulpethed. Det kan være en udfordring at etablere og vedligeholde læringsmiljøerne i vuggestuen efter kl. 14”.

”Børnenes ideer inddrages ikke systematisk i planlægning af aktiviteter. Den planlægningsansvarlige i børnehaven spørger ofte børnene, hvad de gerne vil have med på ugeplanen, men der er ikke skabt en systematik for indsamling af ideer (fx børnemøde)”.

Måltidspædagogik:

”Bordplaner med faste pladser fungerer godt. Det skaber tryghed for børnene og ro under måltidet, at børnene ved, hvor de skal sidde. For personalet skaber de faste pladser kontinuitet og indgående kendskab til det enkelte barns spisevaner og dermed mulighed for at støtte barnet på dets aktuelle udviklingsniveau og indenfor nærmeste udviklingszone. Børnene støttes i at øse egen mad op og kender rutinerne omkring at rydde op efter sig selv og skrabe mad i skraldespanden. Det er svært for børnene i børnehaven at være selvhjulpne med de store kander. Kendskabet til børnene ved eget bord giver ligeledes personalet mulighed for at vurdere, hvornår det enkelte barn skal støttes i at sidde lidt længere ved bordet, og hvornår barnet kan rydde op. Det fungerer også godt for vikarer med den visuelle bordplan, som således også understøtter et roligt måltid, når fast personale er fraværende”.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Her skriver I **kort**, hvordan I handlede på baggrund af jeres nye indsigter om jeres pædagogiske læringsmiljø. I kan bl.a. skrive, hvorvidt evalueringen gav anledning til at justere jeres pædagogiske praksis, og om den gav anledning til at afprøve konkrete tiltag og justere jeres skriftlige læreplan. I kan også samle op og se på tværs af de udvalgte områder, I har evalueret. Er justeringerne stadig en del af jeres praksis i dag? Har I brugt jeres indsigter i udvalgte evalueringer i andre sammenhænge? Dette er anden del af trin 3 i evalueringscirklen.

Evalueringen har givet os indsigter omkring vores praksis, først og fremmest i forhold til i hvor høj grad vi er lykkedes med at implementere de tiltag vi havde indenfor vores fokusområder. Det har givet os blik for, hvilken betydning vores tiltag har haft for børnene indenfor konkrete områder, eksempelvis læringsmiljøer og faste pladser under måltidet. Vi har også fået øje på, hvor der fortsat skal arbejdes videre, eksempelvis systematik omkring handleplaner på børn og systematik omkring inddragelse af børnehavebørn i planlægning.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Her skriver I **kort**, hvordan I har inddraget forældrebestyrelsen og eventuelt forældrerådet, fx om I har drøftet, hvad I har sat fokus på i løbende evalueringer, resultaterne og hvilke tiltag det har givet anledning til, eller hvordan forældrebestyrelsen aktivt har været inddraget i ændringer eller justeringer af den daglige praksis.

Englegårds forældreråd er løbende blevet informeret til forældrerådsmøder om, hvordan vi i Englegård har struktureret arbejdet med de seks læreplanstemaer i vores årshjul, samt hvordan vores ugeplanlægning og daglige organisering rammesætter og understøtter den pædagogiske praksis omkring læreplanstemaerne og husets tema. Forældrerådet har givet udtryk for, at det er tydeligt i huset, hvilket læreplanstema der er i fokus i perioder af to måneder ad gangen i årshjulet. Denne tydelighed oplever forældrerådet både gennem de pædagogiske aktiviteter der er planlagt for den pågældende periode, den billeddokumentation personalet sender ud, samt de kreative produkter der udstilles på stuerne fra pædagogiske aktiviteter (jf. referater fra forældrerådsmøder). Eksempelvis, at der i forbindelse med læreplanstemaet ”Sprog og kommunikation” bliver arbejdet på forskellige måder med bogstaver og tal samt former og farver – vuggestuebørn laver malerier med farver, hvor de undersøger, hvad der sker, når farver blandes (malerier udstilles på stuerne). Børnehavebørn klipper uroer med former og farver, deltager i dialogisk læsning samt går på tur og tager billeder af ord der rimer, som senere laves til en udstillingsplanche i børnehaven. Forældrerådet udtrykker tilfredshed med de pædagogiske aktiviteter og den daglige billeddokumentation, men foreslår at billederne følges op af korte faglige beskrivelser/pædagogiske overvejelser for at skabe større sammenhæng med den pædagogiske læreplan. Samtidig foreslår forældrerådet, at der udstilles billeder fra pædagogisk proces, med beskrivelse og evaluering, efter at hvert læreplanstema har været i fokus i to måneder. Dette punkt er taget med videre til den faglige handleplan for 2024/2025.

En repræsentant fra forældrerådet har taget information om arbejdet med den pædagogiske læreplan i Englegård med til forældrebestyrelsen i klyngen.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Her kan I **kort** skrive, hvad I vil sætte fokus på i jeres pædagogiske læringsmiljø fremadrettet og hvorfor. I afsnit ét så I tilbage på, hvad I allerede har arbejdet med. Har I fået øje på, om der er dele af jeres pædagogiske læringsmiljø, I ikke har haft fokus på, fx rutinesituationer, børn i udsatte positioner, mv.? I kan også skrive, om der er områder, I har haft fokus på, men har behov for at genbesøge.

Punkter fra denne evaluering vil blive taget med videre til den faglige handleplan for 2024/2025. Der er fx behov for at arbejde videre med Mad- og måltidspædagogikken i praksis efter at denne har været i proces i 2023 og nu er færdigskrevet. Her vil vi særligt fokusere på de pædagogiske roller/positioner i overgangen før måltidet.

Derudover vil vi fokusere på systematisk anvendelse af data i forhold til børns sproglige udvikling.

Vi ønsker at skabe systematik omkring en mere direkte evaluering af vores arbejde med læreplanens temaer. Herunder evalueringskultur i hverdagspraksis.

Arbejdet med at inddrage børn systematisk i planlægningen af fx pædagogiske aktiviteter, skal vi også fremadrettet have fokus på.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive, om I oplever, at organiseringen af jeres evalueringskultur har understøttet meningsfulde drøftelser, refleksioner, analyser og vurderinger af jeres pædagogisk praksis i hverdagen? Eller om jeres erfaringer giver anledning til at justere organiseringen af jeres evalueringskultur, fx om der er brug for at afprøve andre måder at mødes og måder at reflektere sammen, justere hyppigheden af møder eller fastholde god evalueringspraksis.

Vi har haft gode drøftelser omkring vores praksis ved flere evalueringsprocesser på personalemøder. Vores evaluering viser dog, at der er behov for et større fokus på, hvordan vi systematisk skaber relevant data, vi kan evaluere på. Denne overvejelse vil blive taget med til Englegårds faglige handleplan for 2024/2025, hvor evaluering af pædagogisk læreplan/hverdagspraksis bliver et indsatsområde.

Vi vil skabe en fast struktur for dokumentation og synlig evaluering af vores pædagogiske læreplan.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Den nuværende pædagogiske læreplan skal revideres og justeres i 2024/2024.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Evaluering af arbejdet med den
pædagogiske læreplan

© 2020
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC